

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВСП «Ковельський промислово-економічний фаховий коледж ЛНТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчальних робіт

Гор ІЛЮШИК

«29» серпня 2025р

СИЛАБУС

освітнього компонента

ФІНАНСИ ГРОШІ ТА КРЕДИТ

для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр
(денної, заочної форми здобуття освіти)

Освітньо-професійна програма Облік і оподаткування
Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність D 1 Облік і оподаткування

Розробник: Володимир ПИЦ

Силабус обговорений та схвалений
на засіданні циклової комісії обліку
і оподаткування та менеджменту
Протокол від «29» серпня 2025 року № 1
Голова циклової комісії
Світлана САМЧИНСЬКА

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус освітнього компонента	Обов'язковий
Обсяг вибіркового компонента (кредити ЄКТС/ загальна кількість годин)	5 кредити ЄКТС / 150 годин
Циклова комісія	обліку і оподаткування та менеджменту
Мова викладання	Українська
Компетентності загальні/спеціальні	Загальні компетентності: ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 10. Знання економічних категорій та законів для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах. Спеціальні компетентності: СК 1. Здатність аналізувати економічні події та явища з огляду на сучасні теоретичні та методичні основи обліку і оподаткування. СК 10. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. СК 13. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію під час вирішення професійних задач.
Очікувані результати	РН 1. Знати економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах. РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної

	систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв’язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств РН 4. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання облікових даних для узагальнення економічної інформації РН 15. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності. РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети. РН 17. Дотримуватися вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України. РН 19. Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ, до використання економічних знань у професійній діяльності.
Предмет і завдання вибіркового компонента	Предметом вивчення ОК 20 Фінанси, гроші та кредит є: - причинно-наслідкові зв'язки економічних явищ і процесів; - діяльність суб'єктів господарювання, господарські явища і операції, виражені через систему економічної інформації. Основними завданнями вивчення ОК 20 Фінанси, гроші та кредит є: - вивчення сутності, функцій, концепції та ролі грошей і кредиту в ринковій економіці; - закономірностей функціонування грошового ринку і грошової системи; - основ побудови банківської системи та операцій банків; - закономірностей розвитку і функціонування валютного ринку.
Форма підсумкового контролю	Залік
Тематичний план ОК (денна форма)	Розділ І. Теорія грошей і грошового обігу. Лекції – 22 годин Практичні – 8 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота здобувача) – 22 годин

	Розділ II. Кредит та кредитно-банківська система Лекції – 26 годин Практичні – 8 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота здобувача) – 22 годин Розділ III. Фінансова система та її основні складові Лекції – 16 годин Практичні – 4 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота здобувача) – 22 годин
Тематичний план ОК (заочна форма)	Розділ I. Теорія грошей і грошового обігу. Лекції – 6 годин Практичні – 2 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота здобувача) – 42 годин Розділ II. Кредит та кредитно-банківська система Лекції – 6 годин Практичні – 2 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота здобувача) – 42 годин Розділ III. Фінансова система та її основні складові Лекції – 6 годин Практичні – 2 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота здобувача) – 42 годин
Зміст освітнього компонента	Розділ I. Теорія грошей і грошового обігу. Тема 1. Сутність і функції грошей. Походження та еволюція грошей: раціоналістична та еволюційна концепції виникнення грошей. Сутність та форми грошей Функції грошей. Економічні та якісні властивості грошей. Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса що його обслуговує. Сутність грошового обороту на макро- і мікрорівнях економіки. Форми грошового обороту. Грошова маса і її вимірювання. Швидкість обігу грошей та фактори, які на неї впливають. Механізми поповнення грошей в обігу Практична робота №1. Визначення обсягу грошової маси Тема 3. Грошовий ринок Сутність та структура грошового ринку. Попит та пропозиція на грошовому ринку. Заощадження та інвестиції в механізмі грошового ринку. Практична робота №2.

Визначення попиту та пропозиції грошей.
Тема 4. Грошові системи.
Сутність грошової системи та її основні елементи.
Основні типи грошових систем та їх еволюція. Створення грошової системи України.
Тема 5. Інфляція та антиінфляційна політика.
Сутність інфляції та її основні форми. Соціально-економічні наслідки інфляції.
Антиінфляційна політика. Сутність та види грошових реформ. Методи врегулювання грошового обороту. Грошова реформа незалежної України.
Практична робота №3.
Визначення величини інфляції.
Тема 6. Валютний ринок
Поняття валюти та визначення валютного курсу.
Валютний ринок та його функціонування. Валютне регулювання.
Практична робота №4.
Визначення валютних курсів
Тема 7. Валютні системи
Сутність та види валютних систем. Етапи розвитку світової валютної системи. Європейська валютна система.
Тема 8. Економічна роль грошей.
Економічна роль грошей. Кількісний і якісний аспекти ролі грошей. Еволюція ролі грошей в економіці України.
Розділ II. Кредит та кредитно-банківська система.
Тема 9. Необхідність і сутність кредиту.
Сутність та необхідність кредиту. Функції кредиту. Теорії кредиту.
Тема 10. Необхідність і сутність кредиту.
Характеристика форм та видів кредиту.
Кредитна система та її структура.
Тема 11. Сутність процента.
Економічна сутність процента та його функції.
Методичні основи нарахування процентів.
Практична робота №5 Нархування простих і складних процентів за кредит.
Тема 12. Фінансові посередники на грошовому ринку.
Сутність, призначення та види фінансового посередництва. Банки як провідні суб'єкти фінансового

посередництва. Небанківські фінансово-кредитні установи.

Тема 13. Центральний банк.
Призначення, статус та основи організації центрального банку. Основні напрями діяльності центрального банку.
Практична робота №6 Операції центрального банку

Тема 14. Комерційні банки.
Поняття, призначення та класифікація комерційних банків. Походження та розвиток комерційних банків.
Пасивні та активні операції комерційних банків.
Практична робота №7
Операції комерційних банків

Тема 15. Небанківські фінансово-кредитні інститути.
Страхові компанії та пенсійні фонди. Інвестиційні фонди та інвестиційні компанії. Кредитні спілки та ломбарди.
Практична робота №8
Кредитування суб'єктів господарювання.

Тема 16. Монетарна політика та її інструменти.
Сутність грошово-кредитної політики. Інструменти монетарної політики держави.

Тема 17. Фінансові кризи та її вплив.
Фінансова криза. Причини та наслідки. Світові фінансові кризи. Фінансова криза в Україні 1998 року, 2008 року, 2014 року, 2020 року.

Тема 18. Міжнародні фінансово-кредитні установи та їх співпраця з Україною.
Сучасна система міжнародних валютно-кредитних організацій.
Регіональні міжнародні кредитно-фінансові інституції

Розділ III. Фінансова система та її основні складові

Тема 19. Фінансова система та характеристика її сфер і ланок.
Поняття фінансової системи. Фінансова політика.
Фінансовий механізм.

Тема 20. Податки та податкова система.
Сутність та характеристика податків.
Класифікація податків.
Податкова система.

Тема 21. Бюджет та бюджетна система.
Бюджетна система та бюджетний устрій.
Економічна сутність бюджету, його ознаки.
Теоретичні аспекти організації міжбюджетних відносин.

	Тема 22. Бюджетний дефіцит та джерела його фінансування. Економічна рівновага як основна передумова формування збалансованого бюджету. Концептуальні основи формування бюджетного дефіциту. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Тема 23. Місцеві фінанси. Місцеві фінанси у складі фінансової системи України. Місцеві бюджети – провідна ланка місцевих фінансів. Тема 24. Державні фонди соціального забезпечення. Зміст та роль державних фондів соціального забезпечення. Пенсійний Фонд України. Фонд загальнообов’язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Фонд соціального страхування України. Тема 25. Фінанси суб’єктів господарювання. Сутність фінансів суб’єктів господарювання та їх роль у складі фінансової системи. Фінансові результати діяльності підприємства. Тема 26. Фінанси домогосподарств. Сутність, місце та роль фінансів домогосподарств у фінансовій системі держави. Джерела формування доходної бази бюджету домогосподарств. Практична робота №9 Оцінка ефективності бюджету. Дефіцит та профіцит бюджету країни. Практична робота №10 Фінансові результати діяльності суб’єктів господарювання.
Рекомендована література	Базова: - Гроші і кредит : Навчальний посібник / За ред. Н.В. Іванчук. – Острог, 2021. – 332 с. - Гроші та кредит: Підручник / За ред. М.І. Савлука. – К.: КНЕУ, 2002. – 456 с.

	- Гроші і кредит: Підручник / Колодізев О.М., Колесніченко В.Ф. — К., 2010. — 615 с. Додаткова: - Вовчак О.Д. Гроші та кредит. [текст] навчальний посібник / О.Д. Вовчак, І.Є. Бучко, З.Р. Корсак. — К.: Центр учбової літератури, 2017. — 424 с. - Гроші та кредит: Підручник / За ред. С.К. Реверчука. — К., 2011. — 382 с. - Гроші та кредит: Навч. посіб. / Колотуха С.М., Власюк С.А. — К., 2012. — 495 с. Інтернет-ресурси: - https://www.ukrstat.gov.ua/ - https://tax.gov.ua/ - https://www.kmu.gov.ua/ - https://www.msp.gov.ua/
Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	Форми: - заняття, - самостійна робота, - практична підготовка, - контрольні заходи. Види: - лекція, - практичне заняття, - консультація.
Пререквізити (вже засвоєні освітні компоненти, які необхідні для вивчення ОК)	Освітні компоненти: - Економічна теорія; - Економіка підприємств; - Статистика.
Постреквізити (освітні компоненти, які можуть вивчатись після засвоєння ОК)	Освітні компоненти: - Фінансовий контроль; - Кваліфікаційний іспит - Здійснення професійної діяльності.

Критерії оцінювання	РІВНІ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ФПО ВИСОКИЙ РІВЕНЬ. Оцінка «відмінно» виставляється, якщо здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. ДОСТАТНІЙ РІВЕНЬ. Оцінка «добре» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неточності та незначні помилки. СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ. Оцінка «задовільно» виставляється, якщо здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони, однак нездатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає неточності та помилки. ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ. Оцінка «незадовільно» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання ОК, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань
Забезпечення організації викладання ВК	https://kpefk.com.ua/pro-nas/normativno-pravova-baza-polozhennya-nakazi/

Інформація про викладача	https://kpefk.com.ua/pro-nas/vikladachi/pic-volodimir-ivanovich/
---------------------------------	---

Розробник _____ Володимир ПИЦ